

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felölös szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttanak.

Főterünket rendezik.

Az önzetienül hirdetett helyes és igaz eszme diadalát szeretném Dante zsenialitásával zengeni, amint az az örökké igaznak bizonyult törvény paragrafusai szerint ezuttal is, bár sok évi fájdalmas tortura és keresztrefeszítés után városunk bizottsági ülésén legutóbb nagy-szerűen megnyilvánult. Maradok prózai. Elmondom, amint az a mostani bizottsági ülés bátor, lelkes határozatából látszik, hogy a B. H. hosszú cikkezése a térrendezéséről, mely mindenkor az illetékes szakférfiak megfontolt véleményein alapult, igenis sok megértőre talált nemcsak, hanem lelkes, energikus, tette kész férfiakra s hozzá teszem, ezt városunk vezetőségének legfelsőbb körében is. Az ellentétes politikai-pártgyakorlás s a rövidlátó, mert végtelenül önző kapzsiság erőszakossága azonban guzba kötötte a talán jóakaratu, félnék embereket s lehetetlenné tette a közérdeknek, szegény nyomorult városunk igaz érdekének győzelmét.

Mély tisztelettel emelem meg kalapomat Erdélyi ur, jelenlegi h. polgármesterünk előtt azon határozott, őszinte meggyőződés sugallta, szintvalló fellépéseért, mely évek hosszú során át való visszafejlődésünknek gátat vetve egy megbecsülhetetlen precedenssel szolgál a főter gyönyörű rendezése nyelbesütésével, hogy lehessen reményünk a város fejlesztési program többi pontjának megvalósulását illetőleg is. Szent meggyőződésem, hogy amikor itt igaz várospolgári lelkesedéssel köszönetet mond neki egy zszurnaliszta, akkor ez számtalan jelenleg élő polgártársunk s későbbi prolese igaz belső érzelmének kifejezése egyetértve a nagy számú bizottsági tag kifejezett egyhangu lelkesedésével az utolsó ülésen.

Rendezni fogják t. i. a Szent-István teret. Rendezni biztosan, mert az illetékes bizottságok egy két jelentéktelen észrevétellel egyhangulag elfogadták a tervet. Rendezni azt a teret, mely mindmáig csak Aristoteles meghatározásban tér t. i. befogadásra alkalmas csupasz terület. Hetivásár és szenzációs jelene-

tek után egy végtelenül utálatos, drasztikusan prózai, hepe-hupás valami, amit mindenki kerül. Rendezni úgy, hogy a most minden által eltakart gyönyörű panoráma a Duna felé a tér lejtősítése által egy eddig számtalan embertől nem is sejtett élvezetes perspektívát nyújtson. Rendezni úgy, hogy a közönségnek a városháza kapujától a Sugovica felé széles aszfaltozott uton lombos fák árnyékában minden városban meglevő csak nálunk eddig nélkülözött szép korzóban legyen része. Rendezni úgy, hogy négy gyönyörű kisebb park illatos virága s üdítő zöld gyepe gyönyörköttesse a szemet. Keresztül kasul sétányokkal. A fő utakat, ugymind a városháza előtti kocsiutat, a Nemzeti oldalán s az ellenkező oldalon levő utat aszfaltozzák. Hangsúlyozom rendezni fogják úgy, hogy az iparosok és kereskedők érdekeit a legkisebb mértékben sem sértsék, mert a hetivásár e téren marad s helyéről mesés leleményességgel gondoskodott a tervező mérnök ur.

Az ártézi kutakat levezetik a Sugovica partjára s ott lehetőleg művészi kivitelű közkutat létesítenek. Az Attila és Erzsébet ut összefutásánál olajjal szagtalanítottat állítanak fel formás környezetben. Itt említem, hogy derék főkapitányunk finom izlése s a köztisztaság érdekében kifejtett buzgósága folytán a bizottsági ülés még két illemhelynek a felállítását határozta el a város két forgalmasabb helyén. Határozatba ment ez, egyetlen egy igazán érthetetlen s megokolatlan ellenvélemény dacára is. A bérkocsikat a Sugovica partján arra való helyen az Árpád-utca felé eső részen helyezik el, a városháza kapuján alkalmazott csengő rendelkezésére áll majd a közönségnek, hogy előszólítsa a sorost.

Egyszóval rendezni fogják azt a pusztát, utálatos területet városunk szívében úgy, hogy e már fekvésénél fogva is páratlan helye városunknak, igazán disze, haladásunk jele s a közönségnek kedvenc, élvezetes, gyönyörködtető találkozó helye lehessen. Hogy mit jelent ez úgy is folyton széthuzó társadalmunkra nézve, az még most nem is értékelhető

kellőképen. Rendezik, amint már régen lehetett volna — a lehetséges ellenvetésre a konzervatívok részéről majd megfelelek más alkalommal — rendezik, nem hogy a mungók csináljanak már valamit, hanem igenis, mert ez rég óta égető szükség s minden elfogulatlan ember közös, forró óhaja. Rendezik pedig végre nemcsak azért is, mert a mérnök ur szekrényei már mind betellettek a szebbnél-szebb tervekkel, hanem mondjuk csak ki magyarárn, mert városunk gazdasági, építészeti, szepítészeti s pénzügyi bizottságai egy gerinces ember elnöklése alatt végre egyszer már igazán szíve szerint határozhatott. Sok a bajunk még. Csak előre!

Kis város vagyunk...

Nagyon parányi s kicsinyes dolgok karakterizálják legtöbbször a városokat s a mi kisded városunk bővelkedik olyan apróságokkal, amelyek mindennél erősebben bizonyítják, hogy nagyon-nagyon kis város vagyunk. Ime néhány ilyen jellemző kisvárosiasság:

Színház után

sokan, nagyon sokan szeretnének valamelyik vendéglőben vacsorázni, hisz az előadások olyan korán kezdődnek, de illetén vágyuknak ritkán tehetnek eleget. Van Bajának három nagyobb vendéglője, de tizenegy óra után e három helyütt legfeljebb sajtot kaphat az a néha ide tévedő idegen, aki vacsoráját a színelőadás után óhajta egész nyugodtan elfogyasztani. Az idegen először elámul, amikor a pincér nagy szemekkel s némi lenézéssel suttozja elébe: Értlap szerint nincs semmi, parancsol talán sajtot, azután az ugyancsak fönt említett idegen az ámulásból mosolygásba szédül: persze, kisváros, kisváros. Ezzel azután elintézi Baját s megiszik néhány pohár sört, s amíg az újságokat olvassa észre sem veszi, hogy egyedül maradt s a pincérek álmos szemmel dülleszkednek a falaknak. Ami idegenünk megint előveszi Baján tartózkodása alatt immár többször használt mosolyát, fizet, husz fillér borralalót ad s kimegy az

utára,

ahol enyhe, áldott és álhatlan sötétség fogadja, mert úgy akarja Allah, a többi városi mindenható, hogy tisztességes ember éjjel után ne botorkáljon az utcán, ha pedig botorkál, bámuljon a holdba, amikor viszont ez a szimpa-

tikus égitest nem trónol a menyboltozaton s nem vigyáz a jámbor éjjeli alakokra, törjék ki a nyakukat a legelső ároknál, amely utjukba akad. És nem tudom, s az én idegenem dr. Pollák Gaszton sem tudta, hogyan bírta ki két napig Baját, de az bizonyos, hogy ha valaki Bajával kapcsolatban várost merne emlegetni, doktor ur Pollák bizonyosan fölényes gesztussal intézné el e falut.

Semmi sem és minden

érdekel bennünket, de szintén kisvárosi receptek szerint. Az áldott pletyka főnségesen dominál s dusan arat. A tisztán magánügyekre, ahol holmi gyerekes pikantiát sejtenek, möhön buknak, értékek senkit sem érdekelnek, Kultúra, irodalom, művészet olyan nagy hanguszavak, amelyeket félve ejtenek ki csak nagyon néhányan. Kinek jutna például Baján eszébe, hogy Dezső Alajost, a legfinomabb magyar karrikaturistát szülővárosában is, nemcsak Budapesten szabad méltányolni s ki mer néhány bolondos s félig letört alakon kívül az elítéletek ellen küzdeni. Senki kérem szeretettel, s aki azt hiszi, hogy ez nem kicsinyesség s nem falusi karakter, végtelenül csalódik.

A társadalmi klikkrendszeren rést ütni sem támadt eddig energia, aminthogy ez a fogalom: *energia* nagyon ismeretlen Baján. Kisváros vagyunk, falusi allűrökkel, kicsinyeskedő klikkekkel s hiányzik a városból az az elem, amely tud felforgatni ócska barrikádokat, amely tud egyéniséget érvényesíteni, s amely nem hátrál meg azoktól a nyilaktól, amik bátorságért érik. Azt hiszem, ha Bajának időnk mulva csakis palotái lesznek, a város lelki élete akkor sem változik meg, mert hiányzik az emberekből az egymás iránti felemelkedetebb érdeklődés. Doktor ur, Pollák Gaszton keményebben én sem mertem írni, hiába buzdított.

Attlay.

H I R E K.

— **Elhunyt uriaszony.** Őszinte részvételt értesítünk Halász Károlyné sz. Schleicher Etel urnő hosszas szenvedés után történt haláláról. Az elhunyt urinő városunk társadalmi életében előkelő helyet foglalt el s halála általános részvételt keltett. Az elhunytat előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délután óriási részvét mellett ment végbe.

— **Sorsolás.** A bajai Ipartestület folyó évi augusztus hó 14-én d. e. 9 órákor az ipartestület hivatalában 56 db. ipartestületi házrészjegyet a szokásos módon fog kisorsolni, amely alkalomra az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Színházi hírek.** K. Hegyesi Mari a Nemzeti Színház kitűnő művésznője, augusztus hó 21-én és 22-én vendégszereplésre jön. — Szécsy Ferenc jutalomjátéka a jövő héten lesz, amelyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét. Szécsy oly kiváló színész drámában, vígjátékban egyaránt, művészi játékaival, kellemes hangjával és páratlan táncművészetével annyi kellemes és kedves órát szerzett a bajai publikumnak, hogy azt hisszük, a község jutalomjátéka alkalmával is szeretettel fogadja édpugy, mint minden fellépőket.

— **Holttest a kutban.** Hétfőn reggel a Pásztor-utcában egy kutban Dikány Sándor 27 éves napszámos holttestét találták meg. A nyomozás megindult, hogy szerencsétlenség vagy öngyilkosság áldozata-e Dikány.

— **Tíz éves találkozó.** Augusztus 15-én jönnek össze tízéves találkozóra azok, akik 10 év előtt végeztek a bajai városi polgári iskolában. Reggel 8 órákor találkoznak és összejönnek a polgári iskolában, üdvözlők a tanári kart s utána istentiszteleten vesznek részt. Majd elmennek az uszóversenyre és délen 1 órákor bankettet tartanak a Nemzeti Szállóban, amelyre meghívták a tanári kart is. Délután mindenben alkalmazkodni fognak a sportegylet vendégeihez.

— **A tüzoltó versenycsapat** Gardalits Lajos tüzoltó alparancsnok vezérlete mellett a Sportegylet pályáján gyakorlatokat mutat be. Mi, akik ismerjük Gardalits kiváló képességeit fáradhatatlan tevékenységét, azt hisszük, hogy a precizitással bemutatott gyakorlatok élvezetet és ritka látványt nyújtanak a közönségnek.

— **Mulatság a Lökertben.** A vezetőség augusztus 20-án, Szentistván napján a Lökertben délután kuglizást és hangversenyt rendez, amelyre ezúton is meghívja az igazgatóság a társulat tagjait.

— **Diákok öröme.** Gróf Zichy János kultuszminiszter az őszi királygyakorlatokra való tekintettel elrendelte, hogy a szegedi városi és az állami főgimnáziumban, a főreáliskolában, a pancsovai és zombori főgimnáziumban, a hódmezővásárhelyi ev. ref. főgimnáziumban, a nagybecskereki községi, a szabadkai városi, az ujbábási községi, a zentai községi, a bajai cisztercita, a békési és békéscsabai főgimnáziumokban az idén csak szeptember 15-ikén kezdődjék a tanítás.

— **Megfogytak az ünnepek.** A hercegprimás Balatonfüredről keltezett legújabb körlevelében tudatja papjaival, hogy a motu proprio intézkedései értelmében a következő ünnepek elvesztik külső ünnep jellegüket s azokon a misehallgatás és a szolgai munkától való tartózkodás nem kötelező: Karácsony, Husvét és Pünkösd ünnepeknek másodnapja, Urnapja, Gyertyaszentelő Boldogasszony, Gyümölcsoltó Boldogasszony, Kisasszonynapja, valamint mindenféle ország, nemzet, egyházmege, tartomány, község különleges védőszentjeinek fogadalomból vagy szokásból származó ünnepei, még ha egyházilag meg is voltak eddig erősítve és nyilvánosan is megülettek. Ezek az ünnepnapok az ünnepek jegyzékéből törölendők. Hasonló körlevelet fognak kibocsátani a többi egyházfők is és a jövőben már a naptárak is keveseb piros betűs nappal jelelnék meg.

— **Propaganda uszó-verseny Aradon.** Mint aradi levelezőnkől értesítünk érdekes propaganda uszóversenyt rendez az aradi Toldi atletikai club e hó 25-én, melyen a következő versenyszámok kerülnek eldöntésre: 50m. ifjúsági verseny, 100m. mellúszás, 150m. clubközi, 200m. gyorsúszás, 100m. hölgyverseny, 100m. hátúszás, 500m. gyorsúszás, 100m. fő verseny, 2 kilométeres bajnokság, 100m. vígásverseny. A versenyen minden club és clubon kívül álló amateur gentlement indulhat. Nevezési díj a bajnokságra 2 kor., a hölgyversenyen nevezési díj nincs, a többi számokból 1 korona. A nevezések a nevezési díjakkal Szigethy Jenő Arad postafiók 24. címre küldendők. A három első győztes éremmel lesz kitüntetve.

— **Bérbeadó házra ajánlatok.** Rauschenberger Johanna által árvaház céljára hagyományozott, Tóth Kálmán-utca 27. ö. i. számú ház és kertnek folyó évi november hó 1-től kezdve bérbevitelére ajánlatok tehetőek a városi gazdasági vagy főszámvevői hivatalnál.

— **Vasut megnyitás.** A baja—bezdán—apatin—szondi vasut zombor—apatin részét aug. 14-én adják át a forgalomnak.

— **Iparosok bálja.** Szabadkán legközelebb az összes ipari szakmák vezetői fényes mulatságot fognak rendezni. A rendezőség, melynek élén iparosaink színe java áll, egyelőre még nem óhajtja a programot, mely minden képzeletet felülmúl, nyilvánosságra adni. Mégis annyit megtudtunk, hogy éjfélkor, a figyelmes rendezőség, nagy meglepetést tartogat, a hölgyközönség számára. Ugyanis a jelenlevő hölgyek mindannyian egy-egy csésze két elefánt védjegyű Diadal pörkölt kávét kap, mely a legjobb kávék keveréke és amely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamátját évekig megtartja. Csak a két elefánt védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. A Diadal kávé minden jobb fűszerkereskedésben kapható.

— **T. olvasóinknak.** A ki vérszegénység, böll eredő bajokban, sápkor, gyengeség, étvágytalanság, gyomorhajban szenved, aki sovány, testileg fejletlen, aki gyermekeinek izmosodását kívánja, aki súlyos betegségen átesett, annak a Krieger-féle Tokaji China-vasbor kell, mely az összes vaskészítmények között az első helyen áll és az orvosok is rendelik évtizedek óta. Egy üveg ára 6 kor. kis üveg 3.20 koronát Krieger gyógyszerárában, Budapest, Kálvin-tér. Postai széküldés naponta utánvéttel, vagy a pénz előzetes beküldése után.

1447b

— **Rác Sándor** fővárosi tanár főnevelő és tanintézete Budapest, a Dunaparton, az Országház mellett, közel a Margitsziget, (V. Személynök-utca 7. I. em.) elemi-, közép- és keresk. iskolai tanuló számára. Az intézet közvetlen közelébe vannak az V. kerületi állami főreáliskola és főgimnázium, a keresk. akadémia és felsőkeresk. iskola, fővárosi polgári és elemi iskola. Elsőrendű állami és főv. közép- és keresk. iskolai tanárok. Német, francia és angol társalgás. Zene, torna, sport. Magántanulókat legbiztosabb sikerrel készítenek elő, az intézet akad. és egyetemi hallgatók számára külön penzió és jogi szeminárium. Pporspektust szívesen küld az igazgatóság.

1503.

Színházi krónika.

Szombat: **Asszonyfaló.**

Telt ház nézte végig az Asszonyfaló premijét, amelynek néhány finom zeneszáma nagyon tetszett. Kovács Lily természetesen megint nagyon jól játszott s megérdemelte a közönség sok sok tapsát. Gyulai Giza kedves volt, Szécsy, Kertész, Kormos tetszetek.

Vasárnap: **Asszonyfaló.**

A második előadásra is eléggé szép számú közönség jelent meg, a kellemetlen idő ellenére is. Az előadás általában jó volt.

Hétfő: **Leányvásár.**

L-hár bájos muzsikája megint zsufozott házat vonzott. A lelkes közönség igazán többet s jobbat érdemelt volna, mint amennyit a színészek folytonos kedélyeskedéssel nyújtottak. Általános fegyelméletlenség jellemezte az előadást, amely sokkal több bosszúságot, mint élvezetet szerzett.

Kedd: **Elvált asszony.**

Kormos Ferenc jutalomjátékául az Elvált asszonyt tüzték előadásra, habár ez operett

nemrégén adták Ardó Ilonka vendégszer-plé sével. Szívesen állapítjuk meg, hogy a közönségnek nem volt oka megbánni a színházba menést, mert néhány pompás megjátszásban gyönyörködhetett. Kovács Lily természetes jókedvvel, szédületes élénkséggel s finoman játszotta Gondát. Gyönyörű kosztümjei fokozták a hatást. Aki kissé jobban figyeli a színpadot, tudja, hogy mit jelent sokszor egy kevésbé fess kosztüm Kovács Lily az öltözködésnek is művésze, s minden ruhája pompás harmóniába olvad szerepével s egyéniségével. — *Kormos*, akit szintén szívesen ünnepelt a közönség, nagyon jól játszott. *Szécsy* indispozícióval küzdött néhol. *Gyulai Giza* kedvesen illeszkedett az együttesekhez. A zenekar erősen érezhető volt a csonkítottóság, úgy hogy *Gellért* ambiciózus munkája nagyrészt eredménytelen maradt.

* * *

A jövő heti műsornak lesz egy kis helyi érdekessége is s most nagyon nagy nyügnék érzem a köteles diszkreciót, amire a szerzők kényszerítettek, s így nem árulhatom el, hogy a jövő heti kabaré két egyfelvonásosát ki írta. Azért ravasz leszek. Körülírom a két szerzőt úgy, hogy az egyikre okvetlenül rá kell ismerniök. Az egyik hosszú, vékony, a másik is elég hosszú. Az egyik Y, a másik X. Az Y kedves, jó fiú s, csak azóta szomorú, amióta a kutyája öngyilkos lett. Ő az, »egy orvos, egy kutya« — törzsasztal. Ennél diszkrebben igazán nem lehetek immár indiszkretebb. Énekes szkeccs a darabja, Fejedelmi nász egy nagyon bájos, s jó helyzetű bohóság, amiben visszatükröződnek az írónak már Budapesten sem ismeretlen irói kvalitásai. X egyfelvonásosot írt, s ez a kis komédia igazán remekül eredeti. Reméjük egyébként, hogy a közönség a főntebb állitattokról nagy számban fog személyesen meggyőződni.

— ay.

Szerkesztői üzenetek.

R. V. urnak Baja. »Az új adó« című cikkünk egyik zárójeles kitételét, amelyre a »Bajában« cikkben válaszolt, féltéértette, mert a Kereskedelmi Kaszinóra nem volt szándékunk célozni. Fenntartjuk, hogy olyan kereskedelmi egyesület, amely az összes kereskedők érdekeinek képviselőjére alakult volna, nincs, mert a Kereskedelmi Kaszinó csakis egy speciális kereskedelmi érdek, nevezetesen a gabonakereskedők érdekeinek képviselőjére alakult. Hogy csakugyan szükség volna egy ilyen csarnokra, leginkább bizonyítja az, hogy a Kereskedelmi Kaszinó kénytelen alapszabályszerű hivatásán túlterjeszkedően ilyen kereskedelmi érdekek felkarolásával foglalkozni. Szerk.

A Bajavidéki Takarékpénztárnál
15 db. jó állapotban levő használt ablak :-: **eladó.**
1515

A RÁBA-féle INTERNÁTUS
ERZSÉBETFALVÁN.
Uri-utca 14.

(Pest mellett) elfogad a saját nyílvános polgári iskolájába járó növendékeket, valamint bármely iskolai tanulókat. Correpétálás, nyelvek, zene, torna. Mérsékelt díjazás. Prospektus díjtalan. Vidéki növendékek szigorú felügyelet alatt.
1522

Tisztelt Háziasszony!
Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávét

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd- jeggyel

valódi.

☞ Kapható minden fűszerüzletben. ☞

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbügre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávét 1 korona 25 fillér.
1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávét 1 korona 35 fillér.
1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávét 1 korona 50 fillér.

Carl Kronsteiner-féle
törvényesen védett viharálló méz

Homlokzat-festékek

50 árnyalatban kilója huszonnégy fill. feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot fölülmul. Egyedül célszerű mázolóanyag még a már színezve volt homlokzatokra is.

Zománcz homlokzat festék

eltörülhetetlen, egyszeri behuzással is takar, alapozás nem szükséges zománc-keményesgü, csak hideg vízzel keverve is már használható Fertőtlenít — mérmentes — Esményi mázolóanyag belső helyiségekre, még festetlen homlokzatokra, faépítményekre úgy pavilonokra, felszerekre és keitésekre stb. — Kapható minden árnyalatban négyzetméterenként 5 fillérbe kerül.

Mintakönyvet és részletes leírást ingyen és bérmentve küld:

Carl Kronsteiner Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár Baján: Wagenblatt és Henerári cégnél.

EGY JÓ KARBAN LEVŐ
gyermek vaságy
ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban

A hölgyvilág b. figyelmébe!

Körutazásom alkalmával rövid ideig Baján a „Bárány-szálloda“ nagytermében f. évi aug. hó 1-én, esütörtökön d. u. 3 órakor

nagyszabású női ruha
szabászati tanfolyamot

nyitok úgy mint háromévtel ezelőtt. Ezen tanfolyam már az egész országban híres. A jó alkalomra felhívom a nagyérdemű közönség becses figyelmét.

A tanfolyamon a következőket tanulják: 1. A pontos mértékvetel. 2. A szabás rajzát a legkisebb gyermekeknek épp oly pontosan, mint a felnőttek részére is. 3. A derek kiszabását. 4. Mindenféle angol és francia szabászatot. 5. Costüm kabátot, hálókabátot, és matrózbuzt. 6. Ingbluzokat többfélével. 7. Mindenféle ujrészeket. 8. Princesz ruhákat, japán blouzokat, valamint ezeknek összeállítását is.

Az „Európa“ szabászati rendszernek következő előnyei vannak: 1. Hogy a ruhasabászatot soha elfelejteni nem lehet; 2. hogy fejtörés nélkül egy perc alatt a szabászat kirajzolható bárki részére is; 3. hogy a legkönnyebb, legbiztosabb és legjobb szabászati rendszer a világon, amiről számtalan elismerőlevél és hivatalos bizonylat az egész országból, sőt külföldről is rendelkezésemre állanak melyeket kívánatra felmutathatok.

Tandij személyenkint 15 korona.

Tandijat nem kell előre fizetni.

Tölem biztos sikerrel bárki is elsajátíthatja a női ruha szabászat minden ágát, mert nem csak a sima szabásminták kirajzolását tanítom de ép úgy a ruha mintázását, valamint diszítését és összeállítását is teljes terjedelmében. Ha csak egy kis akarata van úgy a ruhavarrás tanulása is oktatásom által fölösleges.

A tanórák a délután folyamán lesznek megtartva fél 3—5 óráig valamint d. e. fél 10—11 óráig és este fél 8—9 óráig. A délelőtti vagy esti tanfolyamra csak délután lehet beiratkozni. Beiratkozni lehet a fönti helyiségben nálam valamint a tanfolyam kezdetekor és a tanórákon 5 korona ellenében a szükséges mérték és rajzkönyvet azonnal megkapja, mely a tandíjból levonódik.

Szíves látogatást kér

KOCH IGNÁC

az „Európa“ című szabászat felalálója és a tanfolyam igazgatója.

Jó házból való négy közép iskolát végzett
fiút tanulóul fölvesz
KOLLÁR A. könyv- és papirkereskedése.

A Bajai takarékpénztár
bérházában egy lakás f. évi november hó 1-re bérbeadandó.

1544.

15774/912. kig. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A szentjános városrészen ujonnan épített állami elemi népiskola telkén volt régi laképület lebontása által kikerült 1800 drb. téglá, 1000 drb. vályog, 4000 drb. cserép, padló deszkák, gerendák, szarufák, ajtótokok, ablakok stb. építési anyagok folyó augusztus hó 25-én délelőtt 11 órakor a helyszínen elárvereztetni fog.

Baja, 1912. augusztus 14.

Weisz Nándor
tanácsnok.

14900/1912. kig. szám.

Hirdetmény.

A temesvári kir. kincstári ügyészség folyó évi június hó 7-én 61/1912 fer. csat. szám a. kelt átiratával megküldötte a ferencsatornai területek birtokviszonyainak rendezése alkalmából f. évi május hó 30-án felvett jegyzőkönyv hiteles másolatát.

Miről az érdekelt birtokosok oly figyelemmel értesítettek, hogy ezen jegyzőkönyv a városi kiadóhivatalban folyó évi augusztus hó végéig közszemlére kitétetett és ugyanott a hivatalos órák alatt betekinthező.

Baja, 1912. jul. 29. tartott tanácsüléséből.

Polgármester szabadságon

Erdélyi
főjegyző.

Egy vadonatúj zmoking-öltöny potom áron eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

1543.

18025/1912. kig. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A 6157 kig. 1912—46 közgy. számú határozat értelmében az egyes utcákban mintegy 14369 négyszögméter területen készitendő aszfalt gyalogjárda fektetési munkálatok biztosítása végett a városi gazdasági hivatalban **folyó évi szeptember hó 3-ik harmadik napján d. e. 9 órakor árlejtés fog** tartatni alulirotnál betekinthező feltételek értelmében zárt írásbeli ajánlatok elfogadása mellett.

Bánatpénz fejében az árlejtés megkezdése előtt 500 kor. teendő készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a városi házi mint letéti pénztárnál és az erre vonatkozó hivatalos nyugta a zárt írásbeli ajánlathoz csatolandó.

Baja, 1912. augusztus hó 14.

Weisz Nándor
tanácsnok.

15427/912. kig. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Az Erzsébet királyné-utcán levő korlátok kijavitása és mázolósa munkálataira folyó évi **augusztus hó 29. napján d. e. 11 órakor** a gazdasági hivatalban árlejtés fog tartatni alulirotnál betekinthező feltételek mellett.

Baja, 1912. augusztus hó 14.

Weisz Nándor
tanácsnok.

BIRÓ LAJOS, BRÓDI SÁNDOR
HERCZEG FERENC, KENEDI GÉZA
KÓBOR TAMÁS, KOZMA ANDOR

az írók és ujságírók színe-java írják

a legjobban szerkesztett, teljesen független legelterjedtebb és legnagyobb magyar napi lapot

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“ „Automobil“ és „Sport“ melléklet.

Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.

Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

— Előfizetési árak: —

Egy évre . . . K 28.—

Félévre . . . „ 14.—

Negyedévre. „ 7.—

Egy hónapra „ 2.40

Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokor egyformán

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon 80—100—200—280 oldal.

MEGRENDELŐ CÍM:

Az Ujság kiadóhivatala.
Budapest, VII. Rákóczi-ut 54. sz.

10 fillér

A Bajai Hirlap sport-melléklete.

Olvasóinkhoz!

Az emberi sportok iránt érdeklődő és az ifjuság testi nevelését lelken viselő közönségünknek alkalmat akarunk nyújtani arra, hogy közérdekű működésünket megismerje. Időközönként megjelenő értesítőnkben tájékoztatást szándékozunk adni mind arról, ami kisvárosi sportéletünkben történik és amidőn a közönségnek szórakozást is nyújtunk legfőbb célunk és törekvésünk a testet edző és a lelket egyaránt nemesítő sportolást iránt a kedvet elsősorban az arra leginkább rászoruló ifjuságba beltetni, társadalmi tevékenységünkre a nagyközönség érdeklődését felhívni és támogatását megnyerni. Zászlónkon a testnevelés hamisíthatatlan jelszavával és lelkünkben a közérdek szolgálatában fáradhatatlan atléta akarattal indulunk meg a városunkban uttörő küzdelemre.

Mindannyiunk közös érdekében kérjük a nagyközönséget, hogy kezdeményező nehéz munkánkban úgy anyagilag mint erkölcsileg támogasson és pártfogoljon kegyeskedjék.

Mi az a football?

Irta: Egy bíró.

A leghatalmasabb nemzetnek, Angliának, évszázados testedző sportja a football. Észköze egy keményre felfújt bőrlabda.

A játék kezdetleges formájában és idejében rendszertelenül és meg nem állapított számú résztvevő rugdalta a labdát egy céllal, t. i. az ellenfél visszaszorításának célzatával. Ma Angliában meghatározott, sok ötletességgel és csellel kombinált szabályok szerint játsszák a footballt s angol mintára az egész földkerekségen.

A szigorúan kiszabott és jelzésekkel ellátott versenypályán 11 játékos feláll szemben 11 ellenféllel olyképen, hogy ezekből 5—5 csatár, 3—3 fedezet, 2—2 hátvéd és 1—1 kapuvéd szerepet tölt be. A labda a középre kerül. A mérkőzést — ma már legtöbb helyen a Magyar Labdarugók Szövetsége által képesített — bíró vezeti nagy körültekintést igénylő elméleti és gyakorlati szabályok szerint.

Mindkét csapatnak célja, hogy sikeresen keresztülviitt cselezésekkel, összjátékkal és megértéssel a labdát az ellenfél kapujába juttassa, de csakis a lábak segítségével. Helyesebb annak a főszabálynak a kiemelése, hogy a football-játéknál a labdának *késsel való szándékos érintése tilos*.

De nemcsak a kezelés (hends) tilos, hanem hibás dolog az erőszakos módszer a labda vitelénél, így a gáncsvetés, erőszakos fellökés, megugrás, ráugrás stb. melyek mindegyikének elkövetéséért büntetést ró ki a bíró a hibás csapat terhére. Igen érdekes neme és legszigorubb faja a büntetésnek az u. n. tizenegyes rugás, mely abból áll, hogy a sértett csapat valamely tagja a labdát a kapu előtt megjelölt *11 méteres* pontról rughatja a kapuba s ekkor nem állhat más a rugás védésére, mint tisztán csak a kapuvéd. Ha labda a kapuba jut, az *gólnak* számít és két pont vesztesség.

E szabályok mellett igen sok érdekes és a football-játéknak határozottan észszerű, logikus voltát bizonyító szabálya szerint kell a kétszer 45 perces játékot vezetni, ami lényegesen elő-

mozdítja a football éppen nem durva, hanem férfiasan szép, vonzó sportját.

Itt nyilvánulhat meg az ifjunak az ellenfél ügyes kijátszására, a támadások szabályszerű meghiusítására vonatkozó hajlama s emellett külső, belső szervezetének, izmainak vehemens foglalkoztatásával testi fejlődését hathatósan segíti elő.

Angol példa vezette az európai nemzeteket e sport meghonosítására s ma már hazánk is ott tart, hogy a footballban a kontinensen a kis Dánián kívül nincs legyőzhető, és Angliát erősen megközelíti pompás csapataival. Hazánkban odáig jutott a football sport, hogy a vidéki városokban is egymásra alakulnak egyesületek és csapatok a football kultiválására, míg a fővárosban százazreket érő pályákat ad át *Bárczy polgármester* a kezdő rugással és nincs gyereke Budapestnek, ki a legjobb játékosokat. *Bodnárt* és *Schlószit* ne ismerné *Ettől a vidék sem maradhat el.*

A Bajai Sportegyesület

Baján, 1912. évi augusztus hó 15-én délelőtt fél 11 órakor

uszóversenyt

rendez a sugovcai kikötőben a következő programmal:

I.

50 m. gyermekverseny. (14 éven aluliaknak.)

1. Előfutam:

Lázár Lajos
Klein Mihály
Toch Lajos
Allaga Imre
Kapitány Zoltán
Majorcics Jenő
Csupó János

2. Előfutam.

Mamuzsits S.
Deutsch Pál
Deutsch Vilmos
Bernhart Ernő
Trapl Zoltán
Fischer István
Grosz Lajos

3. Előfutam.

Stern Lajos
Scheidl Károly
Grósz Dezső
Szelczler József
Simonovits Oszkár
Weisz Jenő
Berger Sándor

II.

Vándorújjas sprint staféta 4×50 m.

Védő: Bajai Sport Egyesület.

Indulnak:

Szabadkai S. E. (vil. kék sapka.)

Báró Vojnits Miklós
Gábor Endre
Zsedényi János
Vida János
Csernetich Balázs tart.

Mohácsi T. E. (vörös sapka.)

Réder Dezső
Egerszegi J.
Nedvirt K.
Wondra Antal

Bajai Sport Egylet.

1. Fehér sapka.

Bajai Ernő dr.
Bellosits B.
Boros Géza
Telkessy László

2. Fehér kék sapka.

Kovács (Klauber) A.
Vass I.
Kollár K.
Jorgovics J.

3. Fehér vörös sapka.

Rózsahegy D.
Klein A.
Hechtl Ernő
Kristóf F.

4. Vörös fehér-csillagos sapka.

Pauk I.
Reitmann L.
Matkovics B.
Gedra I.
Lusztig I. tart.

5. Fekete sapka.

Mamuzsits S.
Deutsch P.
Kerekes E.
Koller M.
Steiner O. tart.

III.

I. sz. 50 m. gyermekverseny döntője.

I. II.

III. IV.

IV.

100 méteres melluszás.

Bauer Károly SzTE.
Nagy István SzTE.
Zsedényi János SzSE.
Vida János SzSE.
Csernetich Balázs SzSE.
Fülöp Imre
Boros Iván
Koller Miklós
Mamuzsits S.
Deutsch Pál
Becker Gyula
Gál K. dr.
Steiner O.
Csupó I.

V.

50 méteres junior verseny.

1. Előfutam.

Vondra Antal MTE.
Jakocsits Imre SzSE.
Andrásy Miklós SzSE.
Franck Gyula dr. SzSE.
Kollár Kálmán
Gedra József
Simonovits Endre
Gárdonyi Ferenc

2. Előfutam.

Gábor Endre SzSE.
Zsedényi János SzSE.
Vida János SzSE.
Emánuel Béla SzSE.
Becker Gyula
Szilágyi Tivadar
Gáspár László
Magyar Dezső

VI.

100 m. gyorsuszás a B.S.E. bajnokságáért.

Bauer Károly SzTE.
Nagy István SzTE.
Csermetich Balázs SzSE.
Zsedényi János SzSE.
Vida János SzSE.
Báró Vojnits Miklós SzSE.
Kovács (Klauber) A.
Boross Géza
Béla Béla
Bajai Ernő dr.

VII.

V. sz. 50 m. junior verseny döntője.

I. II.
III. IV.

VIII.

50 méteres hátonuszás.

Csermetich Balázs SzSE.
Zsedényi János SzSE.
Vida János SzSE.
Gál I. dr.
Devich Dezső
Nozdroviczky Zoltán
Bellosits B.

IX.

50 m. térelőny verseny (handicap.)

1. Előfutam:

Fülöpp Imre,	16 mp. h.
Gedra József,	24 „ „
Jorgovits József,	23 „ „
Kollár Kálmán,	24 „ „
Koller Miklós,	17 „ „
Nozdroviczky Zoltán,	15 „ „
Sztojkovits Sándor,	21 „ „

2. Előfutam:

Vida János SzSE.	24 „ „
Stern Lajos.	6 „ „
Matkovics Béla,	11 „ „
Reitmann Lajos,	12 „ „
Pauk István,	14 „ „
Kapitány Zoltán,	10 „ „

3. Előfutam:

Gábor Endre SzSE.	15 „ „
Emánuel Béla SzSE.	9 „ „
Scheidl Károly,	7 „ „
Simonovits Oszkár,	0 „ „
Szilágyi Tivadar,	22 „ „
Simonovits Endre,	4 „ „
Rózsahegy Dezső.	24 „ „

4. Előfutam:

Mamuzits S.	15 „ „
Deutsch Pál,	2 „ „
Becker Gyula,	11 „ „
Bellosits László,	18 „ „
Fischer István,	1 „ „
Grosz Lajos,	3 „ „
Deutsch Vilmos,	4 „ „

5. Előfutam:

Kuthy Jenő SzSE.	8 „ „
Andrássy M. SzSE.	12 „ „
Gáspár L.	0 „ „
Magyar Dezső	5 „ „
Lusztig Imre	0 „ „
Steiner Oszkár	5 „ „
Csupó János	3 „ „

X.

50. méteres főverseny.

Csermetich Balázs SzSE.
Zsedényi János SzSE.
Vida János SzSE.
Bellosics Bálint
Boross Géza
Kovács (Klauber) A.
Devich Dezső

XI.

IX. sz. 50. m. térelőny verseny döntője.

I. II.
III. IV.

XII.

400 m. bajnokság.

Bauer Károly SzTE.
Nagy István SzTE.
Zsedényi János SzSE.
Vida János SzSE.
Csermetich Balázs SzSE.
Koller Miklós,
Rózsahegy Dezső,
Gedra József,
Hechtl Ernő,
Bajai Ernő dr.

XIII.

50 m. ifjúsági verseny. (17 éven aluliknak)

1. Előfutam:

Reich Béla,
Allaga Imre,
Stojkovits Sándor,
Reitmann Lajos,
Simonovits Endre,
Bánovai G. MTE.

2. Előfutam:

Jorgovits József,
Gedra József,
Kollár Kálmán,
Pauk István,
Matkovics Béla.
Gáspár László

3. Előfutam:

Koller Miklós,
Kovács (Klauber) A.
Kerekes Ervin,
Bellosits Bálint,
Szelczler József.
Magyar Dezső

XIV.

Hölgyverseny 30. m.

Lovas Jucika,
Klauber Aranka,
Klauber Flóra,
Sárközi Margit,
Wunderlich Józsa.

XV.

XII. sz. 50. m. ifjúsági verseny döntője.

I. II.
III. IV.

XVI.

Vigaszverseny 4x60 m. staféta gyorsuszás.

A nyeretlenek részére. Jelentkezés helyszínen.

Feltételek.

A MUSZ. szabályai érvényesek. A vándor díj versenyt az alapítás szabályozza. Bánatpénz nevezéshez mellékelten versenyen kénti 1 korona. Nevezési díj 1 és 2 korona. Díjazás V. és IX. versenyben 1 nagy ezüst bajnoki szalagon B. S. E. uszóbajnoka (100 v. 400 m.) 1912, 2 ik köz. e., 3 ik kis e. II. és XIII. versenyben 1-ső csapat (ha 5 csapat indul) köz. e., 2 kis e., 3 ik köz. br., 4 ik

kis br. Ha 3 csapat indul kis e., kis br., ha 2 csapat indul kis br. III. VI. VII. versenyben köz. e., kis e., kis br. (2 induló 1 díj, 3 ind. 2 díj, 5 ind. 3 díj, 8 ind. 4 díj kis br., köz. br., kis e. és köz. ezüst) I., IV., VIII., X., XI. és XII. versenyben (előző).

Az uszóversenyt, amelyre nagyszámban érkeznek Szabadkáról és Mohácsról versenyzők, Erdélyi Gyula polgármester helyettes nyitja meg s ugyancsak ő üdvözlöi a vidéki vendégeket. A versenyt a Nemzeti Szálló éttermében bankett követi.

Futball-mérkőzés.

A futball-mérkőzés csütörtökön délután 5 órakor kezdődik.

Szövetségi bíró: Várnai Ernő, a KAC. titkára.

Mohácsi T. E.

(Fekete nadrág, fehér ing, fekete szegéllyel.)

Heinesz.

Bánovics II. Járkó
Komlóssy Kocsis Lugosi
Katáry, Bárác, Bánovics I., Bakó, Melter.
(Tartalék: Marysi, Nedvrt, Bánovics III.)

Rott, Szalay, Horácskó, Noszián, Kalmár,
Mátray, Horváczky, Szigeti,
Noszt I. Noszt II.

Araczký

(Tartalék: Czeglédi, Drenkovics, Matkovics.)

Szabadkai S. E.

(Fekete nadrág, égszínkék ing.)

APRÓ HIREK.

x Hölgyek figyelmébe. A Sport Egylet vezetősége és az uszoda tulajdonos ezuton is értesíti a közönséget, hogy f. hó 15-én csütörtökön az uszóversenyre való tekintettel csak délelőtt 10 óráig lehet fürdeni az uszodában.

x Az uszóverseny vezetősége tudatja, hogy az uszópálya tutajaira csakis a karszalagos vezetőség mehet.

x Bajai Ernő dr. Baján. Bajai Ernő dr., akit Ófelsége nemrég tüntetett ki bátor életmentésért, s aki a B. S. E. legkiválóbb uszója tegnap délután Bajára érkezett, hogy a versenyeken részt vehessen. Bajai dr. ki jelenleg egyéves önkéntes Klosterneuburgban, katonai parancsnokságától direkt a versenyen való részvételre kapott szabadságot.

x A futball-mérkőzésen az első ünnepélyes lapdarugást Erdélyi Gyula polgármesterhelyettes végzi a most felavatandó Sporttelepen.

x A versenyekre Szabadkáról mintegy hatvanan, Mohácsról nyolcvan érkeznek. A Szabadkaiak csütörtökön reggel 6.59-kor, a futballisták délután 4.13 kor, a mohácsi uszók szerdán délután és csütörtökön a hajnali német hajóval, a futballisták csütörtökön délután 2 órakor a német hajóval érkeznek Bajára.

x A mohácsi külön hajó. A mohácsi vendégek csütörtökön délután 3 óra körül érkeznek külön-hajón, amely a halászbárkánál uszályhajó mellett fog kikötni. Érkezését mozsár-ágyu jelzi, fogadásán pedig a helyi egyesületek vezetősége képviselteti magát.

x Díjkiosztás. Az egész napi versenyek befejeztével este nyolc órakor a kaszinó kert-helyiségében Erdélyi Gyula polgármesterhelyettes fogja az összes díjakat kiosztani.

x Bankett és sportbál. A díjkiosztás után a kaszinóban bankett lesz à la carte, amelyet táncmulatság követ, mely remélhetőleg a reggeli órákig fog tartani.

x Belépő díjak. D. e. Ülőhely 1 kor., állóhely 60 fill., diákjegy 40 fillér. D. u. Ugyanaz. Egésznapra passepartout 1.60 korona.